

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Ужгородський національний університет»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол Вченої ради
ДВНЗ «Ужгородський
національний університет»
20.09. 2024 р. № 10

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Екстрена медицина / парамедик»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 223 Медсестринство

спеціалізації 223.02 «Екстрена медицина»

галузі знань 22 Охорона здоров'я

Кваліфікація: бакалавр медсестринства, парамедик

УВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ ректора ДВНЗ
«Ужгородський національний
університет»
15.09. 2024р. № 17/01-04

ЗМІНИ ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол Вченої ради ДВНЗ «УжНУ»
28.01. 2025 р. № 1

УВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ ректора ДВНЗ «УжНУ»
28.01. 2025 р. № 181/01-04

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол Вченої ради ДВНЗ «УжНУ»
03.06. 2025 р. № 6

УВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ ректора ДВНЗ «УжНУ»
03.06. 2025 р. № 350/01-04

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
«Екстрена медицина / парамедик»

1. Ректор

03.06.

20 25 р.

Володимир СМОЛАНКА

2. Гарант освітньо-професійної програми,
керівник робочої групи

24.05.

20 25 р.

Сергій-Шандор БОЙКО

3. В.о. декана медичного факультету

24.05.

20 25 р.

Олег ДЕВІНЯК

4. Начальник навчальної частини

02.06

20 25 р.

Анатолій ШТИМАК

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Екстрена медицина / парамедик» розроблена відповідно до вимог стандарту вищої освіти за спеціальністю 223 Медсестринство, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 05.12.2018 № 1344 (зі змінами).

РОЗРОБНИКИ:

1. Дербак М.А. – завідувачка кафедри факультетської терапії медичного факультету, д.мед.н., професор;
2. Сірчак Є.С. – завідувачка кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб, д.мед.н., професор;
3. Філіп С.С. – завідувач кафедри загальної хірургії медичного факультету, д.мед.н., професор;
4. Русин А.В. – директор КНП «Закарпатський протипухлинний центр» ЗОР, завідувач кафедри онкології, д.мед.н., професор;
5. Бойко С.Ш.С. – доцент кафедри онкології, доктор філософії в медицині (гарант освітньої програми);
6. Девіняк О.Т. – в.о. декана медичного факультету, к.фарм.н., доцент;
7. Пшеничний А.О. – директор КНП «Закарпатський центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» ЗОР;
8. Непійпова Н.Е. – директор навчально-симуляційної лабораторії медичної підготовки медичного факультету.

1. Профіль освітньої програми «Екстрена медицина / парамедик»
зі спеціальності 223 Медсестринство

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет» Медичний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь освіти – Бакалавр Кваліфікація освітня – бакалавр медсестринства Кваліфікація професійна – парамедик
Офіційна назва освітньої програми	Екстрена медицина / парамедик
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 180 кредитів ЄКТС, термін навчання 2 роки 10 міс.
Наявність акредитації	Первинна акредитація запланована на 2026-20227 навчальний рік
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA - перший цикл, EQF-LLL - 6 рівень
Передумови	Умови вступу визначаються Правилами прийому до ДВНЗ «Ужгородський національний університет» та вимогами стандарту вищої освіти за спеціалізацією 223.02 Екстрена медицина першого рівня вищої освіти.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	Термін дії освітньої програми – постійно, до заміни новою.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.uzhnu.edu.ua/uk/program/231/ekstrena-meditsina-paramedik
2 - Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців парамедиків - бакалаврів, які володіють інноваційним способом клінічного мислення, фундаментальними знаннями та відповідними компетентностями, необхідними для ефективного надання екстреної медичної допомоги хворим і постраждалим у невідкладному стані на місці події, у процесі транспортування до лікувальної установи та на ранньому госпітальному етапі.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань – 22 Охорона здоров'я. Спеціальність – 223 Медсестринство. Спеціалізація – 223.02 Екстрена медицина. Цілі навчання: підготовка конкурентоспроможних на ринку праці фахівців для потреб служби екстреної медичної допомоги, які володіють сучасним інноваційним клінічним мисленням, відповідними компетентностями, необхідними для ефективного надання екстреної медичної допомоги постраждалим і хворим в центрах екстреної медичної допомоги та клініках усіх форм власності. Теоретичний зміст предметної області: ґрунтується на поняттях, категоріях, концепціях, принципах та технологіях надання екстреної медичної допомоги людині у невідкладному стані. Предметна область містить знання про будову тіла людини, його функцію, патогенез поширених невідкладних станів та протоколів з медицини невідкладних станів з визначеною послідовністю організаційних і лікувальних заходів, спрямованих на врятування життя людини на місці події, попередження ускладнень, а також надання допомоги на

	<p>ранньому госпітальному етапі.</p> <p>Методи, методики, технології та інструменти: парамедик-бакалавр має оволодіти системою загальнонаукових та спеціальних методів, професійними методиками та технологіями, необхідними для врятування людини у невідкладному стані на місці події, попередження ускладнень та транспортування до профільної лікувальної установи.</p> <p>Інструменти: сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи і програмні продукти, засоби для діагностики найпоширеніших невідкладних станів, необхідні для прийняття рішення щодо тактики надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному та ранньому госпітальному етапах.</p>
Орієнтація освітньої програми	Професійно-орієнтована освітня програма, яка спрямована на теорію та практику діяльності парамедика
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Освітньо-професійна програма спрямована на підготовку фахівців-парамедиків високого рівня, які володіють актуальними знаннями і практичними навичками у сфері розпізнавання невідкладних станів. Відповідає вимогам роботодавців у системі екстреної медичної допомоги, оскільки формує інноваційний клінічний стиль мислення, який ґрунтується на доказових міжнародних стандартах і протоколах надання екстреної медичної допомоги.</p> <p>Ключові слова: бакалавр, екстрена медицина, парамедик, медсестринство, охорона здоров'я, вища освіта</p>
Особливості програми	<p>Програма базується на сучасних наукових результатах і засадах доказової медицини у сфері екстреної медичної допомоги. Програма забезпечує набуття високого рівня знань та навичок з розпізнавання невідкладних станів на місці події і рятування людського життя відповідно до останніх рекомендацій світових асоціацій у сфері екстреної медицини. Передбачає стажування і проходження практики у центрах екстреної медичної допомоги і медицини катастроф. Орієнтована на застосування спеціальних інформаційних технологій (передачу медичної інформації, застосування експертних систем і баз даних) з метою оптимізації і підвищення ефективності діагностично-лікувального процесу у сфері екстреної медичної допомоги. Формує фахівців з новим стратегічним стилем клінічного мислення, здатних генерувати інноваційні стратегічні рішення, викладати, проводити дослідження у сфері екстреної медичної допомоги.</p> <p>Реалізується у малих групах при поєднанні практичної та теоретичної підготовки. Програма реалізується в очній формі навчання.</p>
4 - Придатність випусників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Після завершення навчання фахівцю присвоюється кваліфікація «Парамедик»; він здатний працювати в закладах охорони здоров'я у складі виїзної бригади Центрів екстреної медичної допомоги і медицини катастроф, у відділеннях невідкладної допомоги, і виконувати зазначену в ДК 003-2010 професійну роботу та займати посади: код КП 3221 парамедик.
Подальше навчання	Випусники можуть продовжувати подальшу наукову та /або професійної освіти на рівні магістра медсестринства в області екстреної медичної допомоги (або вступу для здобуття

	освітнього ступеня магістра зі спеціальності Медицина), проходити професійні практики та стажування за спеціалізацією, забезпечувати безперервний професійний розвиток та набувати додаткових мікрокваліфікацій у системі освіти дорослих.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Основний підхід до навчання бакалаврів спеціалізації Екстрена медицина – проведення практичних занять в симуляційних класах та клінічних закладах, прослуховування занять у формі лекцій у поєднанні з мультимедійним забезпеченням, електронним навчанням, проходження семінарських та лабораторних занять, консультацій, проходження виробничих та переддипломної практики, самостійної та індивідуальної роботи і контрольних заходів.
Оцінювання	<p>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти відбувається згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357, Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952, Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11070 з дотриманням норм академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність в Ужгородському національному університеті https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223.</p> <p>Перезарахування кредитів відбувається на основі Положення про визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20131.</p> <p>Процедура оцінювання здобувачів вищої освіти також враховує результати неформальної освіти згідно Положення про порядок визнання Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966.</p> <p>Наявна чітка процедура розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти, яка описана в Положенні про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти в Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964 та Положенні про порядок оскарження результатів (апеляція) оцінювання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967.</p> <p>Поточне оцінювання рівня засвоєння теми здійснюється на кожному практичному занятті. Рейтингова оцінка формується на основі поточних оцінок та результатів виконання модульних</p>

	<p>контрольних робіт. Підсумкова оцінка за дисципліну може дорівнювати рейтинговій або ж встановлюватись за підсумками складання заліку чи іспиту.</p> <p>Атестація випускників провадиться у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту, що включає стандартизований тестовий іспит «КРОК» та комплексний практично-орієнтований іспит.</p>
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері медсестринства (екстреної медицини) або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу</p> <p>ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності</p> <p>ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово</p> <p>ЗК 07. Здатність спілкуватися іноземною мовою</p> <p>ЗК 08. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій</p> <p>ЗК 09. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків</p> <p>ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення</p> <p>ЗК 11. Здатність працювати в команді</p> <p>ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії</p> <p>ЗК 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань</p> <p>ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК 01. Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці.</p> <p>ФК 02. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.</p> <p>ФК 03. Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності/інтимності/, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та</p>

	<p>неосудної поведінки.</p> <p>ФК 04. Здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмін), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та заборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.</p> <p>ФК 05. Збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта.</p> <p>ФК 06. Здатність орієнтуватися у визначенні групової належності лікарських засобів, особливостях їх фармакокінетики та фармакодинаміки.</p> <p>ФК 07. Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження.</p> <p>ФК 08. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах.</p> <p>ФК 09. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.</p> <p>ФК 10. Здатність організовувати та управляти відповідним структурним підрозділом (лідерство та менеджмент).</p>
7 - Програмні результати навчання (ПРН)	
	<p>ПРН 1. Проводити суб'єктивне та об'єктивне обстеження різних органів і систем пацієнта та оцінювати отримані дані (за списком 1).</p> <p>ПРН 2. Проводити діагностику згідно спеціалізації: виявляти та оцінювати проблеми пацієнта.</p> <p>ПРН 3. Планувати медсестринські втручання.</p> <p>ПРН 4. Здійснювати медсестринське адміністрування.</p> <p>ПРН 5. Забезпечувати здоровий мікроклімат в колективі.</p> <p>ПРН 6. Належно виконувати медичні маніпуляції з метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму.</p> <p>ПРН 7. Виписувати, зберігати та застосувати фармакологічні засоби (за списком 2).</p> <p>ПРН 8. Вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження (за списком 3).</p> <p>ПРН 9. Надавати екстрену долікарську медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4).</p> <p>ПРН 10. Здатність до точності при здійсненні взаємозалежних професійних функцій (за списком 5).</p> <p>ПРН 11. Належно вести відповідну медичну документацію.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Усі науково-педагогічні працівники, що викладають для студентів спеціальності 223 Медсестринство, відповідають ліцензійним вимогам щодо кадрового забезпечення. Більша частина викладачів клінічних дисциплін активно проводять лікувально-діагностичну роботу та мають практичний досвід.
Матеріально-технічне забезпечення	Освітня програма забезпечена необхідними медичними фантомами та муляжами, діагностичними засобами та приладами. На підставі укладених договорів при навчанні використовується сучасне медичне обладнання та апарати комунальних та приватних закладів охорони здоров'я м. Ужгорода.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчально-методичне забезпечення освітньо-професійної програми передбачає систему навчального контенту MOODLE, використання презентацій лекцій, навчальних відеофільмів для відпрацювання практичних навичок, навчально-методичних посібників, вказівок, рекомендацій, авторських розробок викладацького складу. Дидактичні матеріали, практичні кейси та ситуаційні завдання, тести з дисциплін даної освітньої програми доступні студентам через систему електронного навчання університету e-learn. Університет забезпечений доступом до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science та Scopus.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Академічна мобільність студентів здійснюється на основі двосторонніх угод, укладених між ДВНЗ "Ужгородський національний університет" та закладами вищої освіти України. Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти України, перераховуються відповідно до угоди про академічну мобільність.
Міжнародна кредитна мобільність	Відповідно до Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ "УжНУ", встановлено загальний порядок організації академічної мобільності студентів. Здійснюється згідно з програмою міжнародної академічної мобільності "Еразмус +".
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе навчання іноземних здобувачів вищої освіти відповідно до законодавства.

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код компонента	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
<i>Загальна підготовка</i>			
ОК 1.	Українська мова (за проф. спрямуванням)	3	Залік
ОК 2.	Англійська мова (за проф. спрямуванням)	3	Залік
ОК 3.	Громадянська освіта	3	Залік
ОК 4.	Охорона праці в галузі, безпека життєдіяльності та цивільний захист	3	Залік
ОК 37.	Антикорупція та доброчесність	3	Залік
	<i>Всього</i>	<i>15,0</i>	
<i>Професійна підготовка</i>			
ОК 5.	Система екстреної медичної допомоги та громадське здоров'я	3	Залік
ОК 6.	Міжособистісна комунікація та командна взаємодія в екстреній медицині	3	Залік
ОК 7.	Анатомія людини	9	Іспит
ОК 8.	Фізіологія	6	Іспит
ОК 9.	Патологія	6	Іспит
ОК 10.	Правові та етичні аспекти діяльності парамедика	3	Залік
ОК 11.	Ріст і розвиток людини	3	Залік
ОК 12.	Перша допомога	6	Іспит
ОК 13.	Мікробіологія з профілактикою інфекцій	3	Залік
ОК 14.	Фармакологія та особливості застосування лікарських засобів у екстрених умовах	5	Іспит
ОК 15.	Клінічне медсестринство	4	Іспит
ОК 16.	Медична маніпуляційна техніка	4	Залік
ОК 17.	Обстеження та визначення стану здоров'я	3	Залік
ОК 18.	Військово-медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій	3	Залік
ОК 19.	Розширені заходи реанімації та інтенсивної терапії	6	Іспит
ОК 20.	Екстрена допомога при травмах	12,5	Іспит
ОК 21.	Невідкладні стани в педіатрії і неонатології	3	Залік
ОК 22.	Інфекційні хвороби	3	Залік
ОК 23.	Гострі неврологічні захворювання	3	Залік
ОК 24.	Екстрена акушерська та гінекологічна допомога	5	Залік
ОК 25.	Невідкладні стани в отоларингології та офтальмології	3	Залік
ОК 26.	Невідкладні стани в урології та нефрології	3	Залік

ОК 27.	Ментальне здоров'я та екстрена психіатрична допомога	3	Залік
ОК 28.	Невідкладні стани в ендокринології	3	Залік
ОК 29.	Невідкладні стани в гематології	3	Залік
ОК 30.	Невідкладні стани в гастроентерології	3	Залік
ОК 31.	Невідкладні стани в алергології та пульмонології	5	Залік
ОК 32.	Невідкладні стани в кардіології	5	Залік
ОК 33.	Геріатрія та паліативна допомога	3	Залік
ОК 34.	Токсикологія та гострі отруєння	3	Залік
ПРАКТИКИ			
ОК 35.	Виробнича практика	4,5	Залік
ОК 36.	Переддипломна практика	15	Залік
АТЕСТАЦІЯ			
	ЄДКІ Крок-Б Екстрена медицина		
	Практично-орієнтований іспит (ОСП(К)І)		
	<i>Загальний обсяг обов'язкових компонентів:</i>	162	
Вибіркові компоненти ОП*			
ВК 1.	Дисципліна за вибором соціально-гуманітарного спрямування	3	Залік
ВК 2.	Дисципліна за вибором з університетського каталога / Базова загальновійськова підготовка	3	Залік
ВК 3.	Дисципліна за вибором 1 курсу	3	Залік
ВК 4.	Дисципліна за вибором 2 курсу	3	Залік
ВК 5.	Професійні цикли за вибором	6	Заліки
	<i>Загальний обсяг вибірових компонентів:</i>	18	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		180	

* Навчальна дисципліна «Базова загальновійськова підготовка» введена до освітньої програми та навчального плану на підставі п. 7 Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21.06.2024 № 734. Форми організації освітнього процесу, види навчальних занять, кількість годин, відведених на їх опанування, форми та засоби поточного і підсумкового контролю визначаються програмою навчальної дисципліни, яка розробляється на основі типової програми навчальної дисципліни «Базова загальновійськова підготовка», розробленої та затвердженої Генеральним штабом Збройних Сил України за погодженням з Міністерством освіти і науки України (з урахуванням норм постанови Кабінету Міністрів України від 21.06.2024 № 734). Практична підготовка базової загальновійськової підготовки проводиться після опанування теоретичної підготовки у поточному навчальному році строком до одного місяця протягом травня - жовтня за рахунок часу, відведеного на канікулярну відпустку здобувачів вищої освіти.

2.2. Структурно-логічна схема ОП

1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	Виробнича практика	5 семестр	6 семестр	
Українська мова (за проф. спрямуванням)				Виробнича практика			
Англійська мова (за проф. спрямуванням)							
	Громадянська освіта		Антикорупція та добросовісність				
Охорона праці, безпека життєдіяльності та цивільний захист		Військово-медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій				Токсикологія та гострі отруєння	
Перша допомога	Система екстреної медичної допомоги та громадське здоров'я					Геріатрія та паліативна допомога	
	Правові та етичні аспекти діяльності парамедика		Гострі неврологічні захворювання		Виробнича практика	Невідкладні стани в урології та нефрології	Переддипломна практика
	Міжособистісна комунікація та командна взаємодія в екстреній медицині		Екстрена допомога при травмах			Невідкладні стани в отоларингології та офтальмології	
		Розширені заходи реанімації та інтенсивної терапії	Невідкладні стани в алергології та пульмонології				
Ріст і розвиток людини	Патологія	Клінічне медсестринство	Невідкладні стани в гастроентерології				
Анатомія людини		Медична маніпуляційна техніка	Ментальне здоров'я та екстрена психіатрична допомога				
Фізіологія		Фармакологія	Невідкладні стани в ендокринології				
		Обстеження та визначення стану здоров'я	Невідкладні стани в гематології				
	Мікробіологія з профілактикою інфекцій	Інфекційні хвороби	Невідкладні стани в кардіології	Екстрена акушерська та гінекологічна допомога			

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здійснюється у вигляді єдиного державного кваліфікаційного іспиту, що включає стандартизований тестовий інтегрований іспит «Крок» та практично-орієнтований комплексний іспит з екстреної медицини. Атестація здійснюється відкрито і публічно. Практично-орієнтований комплексний іспит проводиться за технологією та відповідно до положення про об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспит. При успішному проходженні атестації, випускникам освітньої програми «Екстрена медицина / парамедик» спеціалізації І5.02 Екстрена медицина видається диплом встановленого зразка про присудження освітнього ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації «Бакалавр з екстреної медицини, парамедик». Порядок присвоєння професійної кваліфікації визначається Порядком здобуття та присвоєння професійних кваліфікацій у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/83880>) та Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для ступенів фахової передвищої освіти та вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів за спеціальностями галузі знань “22 Охорона здоров'я”, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 року № 334.

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання
(ПРН) відповідними компонентами освітньої програми**

Програмні результати навчання	Освітні компоненти																																								
	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17	ОК18	ОК19	ОК20	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25	ОК26	ОК27	ОК28	ОК29	ОК30	ОК31	ОК32	ОК33	ОК34	ОК35	ОК36	ОК37				
ПРН 1																																									
ПРН 2							+	+	+	+	+				+		+				+																				
ПРН 3					+		+				+				+								+	+																	
ПРН 4						+	+					+							+	+									+	+											+
ПРН 5			+				+												+	+																				+	
ПРН 6												+		+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПРН 7														+	+	+				+								+								+	+	+	+		
ПРН 8													+		+	+																						+	+		
ПРН 9						+						+				+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПРН 10						+									+	+				+	+																	+	+	+	
ПРН 11	+	+		+	+						+				+	+																							+	+	

Додаток 1

Список 1 (медсестринське суб'єктивне та об'єктивне обстеження)

В умовах ЗОЗ та вдома шляхом спілкування з пацієнтами різних вікових груп чи їхніми родичами, хворою дитиною та її батьками, та проведення об'єктивного обстеження уміти:

1. Оцінювати загальний стан пацієнта різних вікових періодів.
2. Проводити загальне оцінювання поведінки.
3. Оцінювати положення тіла (активне, пасивне, вимушене), вираз обличчя.
4. Оцінювати стан свідомості.
5. Проводити огляд:
  - шкіри, підшкірної основи, оцінювати висипку;
  - периферійних лімфатичних вузлів;
  - голови та обличчя;
  - зів та мигдаликів;
  - носа;
  - вух;
  - волосся (в тому числі на педикульоз);
  - губ, ротової порожнини, язика;
  - зубів (молочних та постійних), визначати відповідність схемі прорізування зубів;
  - шиї, щитоподібної залози;
  - нігтів.
6. Проводити пальпацію:
  - шкіри, підшкірної основи;
  - периферійних лімфатичних вузлів;
  - шиї, щитоподібної залози;
  - ураженої ділянки
  - кінцівок, живота.
7. За допомогою медичного обладнання проводити антропометричні виміри.
8. Оцінювати фізичний розвиток дітей за допомогою стандартних таблиць, графіків фізичного розвитку, індексу маси тіла (ІМТ).
9. Визначати стан живлення.
10. Вимірювати температуру тіла та здійснювати реєстрацію в температурному листку.
11. Користуючись схемою і методикою обстеження пацієнта, за допомогою медичного обладнання, спираючись на знання анатомо-фізіологічних особливостей дихальної системи у пацієнтів різних вікових груп, вміти проводити:
  - оцінювання характеру кашлю;
  - оцінювання харкотиння;
  - огляд грудної клітки;
  - підрахунок частоти дихання, реєстрацію даних у температурному листку;
  - пальпацію грудної клітки;
  - спірометрію (визначення ЖЄЛ) ;
  - перкусію, аускультацию грудної клітки;
  - визначення окружності грудної клітки під час вдиху та видиху.
12. Користуючись схемою і методикою обстеження пацієнта, спираючись на знання анатомофізіологічних особливостей системи кровообігу у пацієнтів різних вікових груп, уміти:
  - визначати серцевий поштовх;
  - проводити перкусію та аускультацию серця;
  - визначати частоту серцевих скорочень;
  - визначати властивості пульсу та реєструвати його в температурному листку;
  - вимірювати артеріальний тиск на руках та ногах, оцінювати його результати та реєструвати його в температурному листку.

13. Користуючись схемою і методикою обстеження пацієнта за допомогою медичного обладнання, спираючись на знання анатомофізіологічних особливостей опорнорухового апарату, в пацієнтів різних вікових груп, вміти проводити:

- огляд та пальпацію м'язів, хребта, кінцівок та суглобів;
- вимірювання об'єму рухів у суглобах.

14. Користуючись схемою і методикою обстеження пацієнта, за допомогою медичного обладнання, спираючись на знання анатомо-фізіологічних особливостей органів травлення, вміти проводити та оцінювати у пацієнтів різних вікових груп:

- оцінювання блювотних мас;
- оцінювання випорожнень;
- огляд живота;
- поверхневу пальпацію живота;
- перкусію живота (визначення метеоризму та асцити);
- аускультацію живота;
- перевірку симптому Щоткіна— Блюмберга.

15. Користуючись схемою і методикою обстеження пацієнта, спираючись на знання анатомо-фізіологічних особливостей сечовидільної системи у пацієнтів різних вікових груп, вміти проводити:

- огляд зовнішніх сечових і статевих органів;
- перевірку симптому Пастернацького;
- оцінювання сечі та сечовипускання;
- визначення добового діурезу;
- визначення водного балансу.

16. Користуючись схемою і методикою обстеження пацієнта, за допомогою медичного інструментарію, спираючись на знання анатомофізіологічних особливостей нервової системи у пацієнтів різних вікових груп, вміти:

- оцінювати нервово-психічний розвиток;
- перевіряти набуті уміння і навички;
- оцінювати моторику; - оцінювати сенсорні реакції;
- оцінювати статику;
- оцінювати мову;
- оцінювати емоції та соціальну поведінку.

17. Користуючись схемою і методикою обстеження пацієнта, спираючись на знання анатомо-фізіологічних особливостей органа зору у пацієнтів різних вікових груп, вміти:

- вивертати повіку;
- визначати гостроту зору;
- проводити корекцію порушень рефракції;
- визначати поле зору;
- визначати кольоросприймання;
- досліджувати бінокулярний зір;
- визначати кут косоокості;
- проводити пальпацію ока;
- вимірювати внутрішньоочний тиск;
- перевіряти прохідність слізних шляхів.

18. Користуючись схемою й методикою обстеження пацієнта, за допомогою медичного інструментарію, спираючись на знання анатомофізіологічних особливостей вуха, горла, носа у пацієнтів різних вікових груп, вміти проводити:

- огляд та пальпацію ділянки зовнішнього вуха та козлика;
- риноскопію за допомогою лобового рефлектора;
- фарингоскопію;
- отоскопію;
- дослідження слуху шепітною та розмовною мовами.

19. Користуючись схемою й методикою обстеження вагітної за допомогою медичного обладнання, вміти:

- вимірювати обвід живота;
- вимірювати висоту стояння дна матки;
- вислуховувати серцебиття плода;
- проводити пробу МакКлюра - Олдріча;
- застосовувати прийоми Леопольда;
- визначати строк вагітності та пологів;
- зважувати вагітну та аналізувати збільшення маси тіла;
- визначати зовнішні розміри таза;
- вимірювати індекс Соловйова;
- визначати тривалість перейм та пауз між ними;
- оглядати послід на цілісність;
- визначати ознаки відокремлення посліду;
- проводити туалет породіль;
- визначати об'єм допустимої та фактичної крововтрати;
- проводити огляд слизової шийки матки та піхви в дзеркалах;
- брати мазки з піхви на бактеріологічне дослідження;
- брати мазки з піхви на бактеріоскопічне дослідження;
- брати мазки на ступінь чистоти піхви;
- брати мазки з піхви на цитологічне дослідження;
- брати мазки з піхви на гормональне обстеження.

20. З неонатології вміти:

- оцінювати стан новонародженого за показниками адаптації;
- визначати ознаки зрілості плода;
- визначати ознаки переносування плода.

Список 2 (виписування, зберігання та застосування фармакологічних засобів)

В умовах ЗОЗ та поза ними, користуючись чинними нормативними документами МОЗ України та медичною документацією, вміти:

- розкладати фармакологічні засоби в медичній шафі;
- застосовувати мазі;
- застосовувати антисептичні засоби;
- застосовувати зовнішні кровоспинні засоби;
- накладати пластир;
- застосовувати присипки;
- закапувати краплі в ніс, вуха, очі;
- вводити лікарські засоби до гортані;
- вводити лікарські засоби в зовнішній слуховий хід;
- збирати одноразовий шприц;
- збирати стерильний інструментарій із стерильного стола;
- набирати фармакологічні засоби із ампул, флаконів;
- робити внутрішньошкірні ін'єкції;
- робити проби на чутливість до фармакологічних засобів;
- робити підшкірні ін'єкції;
- набирати в різні види шприців інсулін, гепарин;
- вводити олійні розчини;
- робити внутрішньом'язові ін'єкції;
- розводити антибіотики і розраховувати їхні дози;
- робити венепункцію, внутрішньовенне струминне введення фармакологічних засобів;
- вводити лікувальні сироватки, імуноглобуліни, анатоксини;

- збирати і заповнювати одноразові системи для внутрішньовенних вливань;
- проводити внутрішньовенне краплинне введення фармакологічних засобів;
- запобігати ускладненням після виконаних маніпуляцій.

Список 3 (підготовка пацієнта до інструментальних обстежень, забір і скерування біологічного матеріалу для лабораторних досліджень)

В умовах ЗОЗ та в домашніх умовах з метою проведення лабораторних досліджень за допомогою лабораторного обладнання вміти:

- готувати пацієнта до різних видів лабораторних досліджень
- визначати групи крові та резус
- проводити пробу на групову сумісність крові
- проводити пробу на біологічну сумісність крові
- проводити забір крові на біохімічні та серологічні дослідження
- визначати рівень глюкози в крові за допомогою тест-смужок, глюкометра
- брати мазки та змиви з носоглотки на вірусологічне дослідження
- брати мазки з носоглотки у випадку підозріння на менінгококову інфекцію
- проводити забір харкотиння для лабораторного дослідження
- проводити забір блювотних мас і промивних вод шлунка для лабораторного дослідження
- проводити забір шлункового та дуоденального вмісту
- проводити забір сечі для загального аналізу
- проводити забір біологічного матеріалу від пацієнтів з підозрою на особливо небезпечні інфекції
- проводити забір біологічного матеріалу від пацієнтів з підозрою на венеричні захворювання
- проводити спірометрію
- оцінювати результати основних показників крові, сечі, харкотиння, калу тощо.

В умовах ЗОЗ та домашніх умовах вміти готувати пацієнта до інструментальних обстежень:

- рентгенологічного дослідження різних органів і систем;
- проводити проби на чутливість до контрастної речовини;
- ультразвукового дослідження органів черевної порожнини та малого таза;
- плевральної, стернальної, люмбальної, абдомінальної пункцій та пункцій суглобів, абсцесу, спостерігати за пацієнтом після процедури;
- проводити електрокардіографію;
- відбирати проби продуктів для скерування на лабораторні дослідження (у разі розслідування випадків харчових отруєнь та інших невідкладних випадків).

Список 4 (невідкладні стани)

В умовах ЗОЗ, домашніх умовах, у разі непередбачених обставин за допомогою предметів догляду, медичного обладнання, фармакологічних та підручних засобів вміти надавати невідкладну долікарську допомогу пацієнтам різних вікових груп у випадку:

- нападу бронхіальної астми та астматичного статусу;
- стенозуючого ларинготрахеїту;
- легеневої кровотечі;
- асфіксії різної етіології;
- набряку легень;
- гострого порушення серцевого ритму;
- інсульту;
- інфекційно-токсичного шоку;
- перфорації кишки;
- зневоднення;
- печінкової енцефалопатії;
- малярійного нападу;
- непритомності;

- колапсу;
- гіпертермічного синдрому;
- гіперглікемічної коми;
- гіпоглікемічної коми;
- гострої затримки сечі;
- гострих отруєнь;
- ураження електричним струмом;
- гострих професійних отруєнь;
- порушень ритму серця;
- ортостатичної гіпотонії;
- розшарування (аневризми) аорти;
- тромбоемболії легеневої артерії;
- еклампсії;
- анафілактичного шоку;
- шоків іншої етіології;
- тиреотоксичної кризи
- кровотеч зі стравоходу та шлунковокишкової кровотечі;
- судом різної етіології;
- нападу епілепсії;
- харчових токсикоінфекцій;
- психомоторного збудження;
- можливих ускладнень під час та після переливання крові;
- гострого нападу глаукоми;
- поранення органа зору;
- контузії органа зору;
- опіків органа зору (термічних, хімічних, променевих) ;
- клінічної смерті.

В умовах ЗОЗ, домашніх умовах, у разі непередбачених обставин з метою надання невідкладної долікарської допомоги у випадку кровотеч, враховуючи анатомічне розташування артерій та нервів, за допомогою підручних та фармакологічних засобів, медичного обладнання, спираючись на нормативні документи, вміти:

- оцінювати вид кровотечі;
- накладати кровоспинний джгут (турнікет);
- накладати давлячу пов'язку;
- накладати кровоспинний затискач на судину;
- проводити тугу тампонаду рани;
- застосовувати місцево холод;
- проводити передню тампонаду носа.

В умовах ЗОЗ, домашніх умовах, у випадку непередбачених обставин з метою запобігання інфікування рани, спираючись на нормативи з асептики та антисептики, використовуючи перев'язувальний матеріал, уміти накладати і знімати:

- вузлові шви;
- скоби Мішеля;
- асептичну пов'язку на рану;
- колову пов'язку на голову;
- зворотню пов'язку на голову;
- пов'язку "чепець" на голову;
- хрестоподібну пов'язку на потилицю;
- пращоподібну пов'язку на ніс;
- пращоподібну пов'язку на підборіддя;

- пов'язку “вуздечка”;
- пов'язку “шапка Гіппократа”;
- колову пов'язку на кінцівку;
- спіральну пов'язку на кінцівку;
- пов'язку “лицарська рукавичка”;
- зворотню пов'язку на кисть;
- хрестоподібну пов'язку на променевоzap'ястковий суглоб;
- хрестоподібну пов'язку на гомілковостопний суглоб;
- черепащачу пов'язку; - колосоподібну пов'язку;
- косинкову пов'язку на кисть;
- косинкову пов'язку на стопу;
- вушні пов'язки — велику та малу;
- монокулярну пов'язку;
- бінокулярну пов'язку.

В умовах ЗОЗ, домашніх умовах, у разі непередбачених обставин з метою надання невідкладної допомоги у випадку закритих переломів для запобігання розвитку травматичного шоку, розходження відламків та ушкодження внутрішніх органів або тканин, користуючись предметами догляду, медичним обладнанням, фармакологічними та підручними засобами, вміти застосовувати:

- внутрішньом'язово анальгезувальні засоби;
- іммобілізаційну шину в разі перелому плеча;
- іммобілізаційну шину в разі перелому передпліччя;
- іммобілізаційну шину у випадку перелому однієї з кісток гомілки;
- іммобілізаційну шину в разі перелому двох кісток гомілки;
- іммобілізаційну шину в разі перелому стегна;
- підручні засоби у випадку перелому хребта;
- підручні засоби в разі перелому таза;
- підручні засоби в разі перелому ключиці;
- пов'язку Дезо;
- пов'язку Вельпо;
- хрестоподібну пов'язку на плечові суглоби в разі перелому ключиці;
- застосовувати гіпсову пов'язку;
- провести невідкладну допомогу при внутрішніх кровотечах (зокрема при внутрішньочеревній та гемотораксі).

В умовах ЗОЗ, домашніх умовах, за непередбачених обставин за допомогою предметів догляду, фармакологічних та підручних засобів вміти надавати невідкладну долікарську допомогу в разі:

- вивихів великих суглобів кінцівок;
- вивиху нижньої щелепи;
- відкритих механічних непроникаючих пошкоджень кісток та суглобів;
- травматичної ампутації;
- відкритих проникаючих ушкоджень;
- закритих механічних ушкоджень м'яких тканин;
- поранення м'яких тканин;
- термічних ушкоджень (опіків та відморожень);
- хімічних опіків;
- електротравми;
- гострої хірургічної інфекції;
- травматичної асфіксії;
- черепно-мозкових травм;
- гострого живота;

- парафімозу;
- синдрому тривалого здавлювання;
- зростаючого набряку кінцівки з гіпсовою пов'язкою;
- потрапляння стороннього тіла в м'які тканини;
- сторонніх тіл кон'юнктиви або рогівки ока;
- сторонніх тіл порожнини носа, глотки, гортані, вух, стравоходу.

В умовах ЗОЗ, домашніх умовах, у разі непередбачених обставин за допомогою існуючих стандартних методик, медичного інструментарію, фармакологічних засобів уміти надавати невідкладну допомогу у випадку:

- тяжких форм пізнього гестозу;
- кровотеч під час вагітності;
- кровотеч під час пологів та в післяпологовому періоді;
- загрози розриву матки;
- розривів м'яких тканин пологових шляхів;
- емболії навколоплодовими водами;
- травми жіночих статевих органів.

У період бойових дій з метою своєчасного надання першої та долікарської медичної допомоги відповідно до вимог нормативних документів про медичне забезпечення бойових дій підрозділів, частин уміти:

- наближатися до пораненого різними способами;
- витягувати пораненого на собі, на плащ-наметі, шинелі, за допомогою лямок санітарної та спеціальної;
- виносити пораненого різними способами;
- працювати в засобах захисту органів дихання та шкіри (в разі надання допомоги на території, зараженій радіоактивними та отруйними речовинами).

У випадку ураження проникаючою радіацією вміти:

- вводити протиблювотний засіб;
- проводити часткову санітарну обробку механічним способом.

У випадку ураження бойовими отруйними речовинами, використовуючи засоби індивідуального захисту, вміти:

- надягати протигаз на себе;
- надягати протигаз на ураженого;
- підбирати і застосовувати антидот;
- проводити ШВЛ;
- користуватись індивідуальним протихімічним пакетом під час проведення часткової санітарної обробки.

Список 5 (взаємозалежні медсестринські функції)

В умовах ЗОЗ, спираючись на нормативи з асептики та антисептики, використовуючи медичне обладнання, вміти:

- асистувати під час проведення малих гінекологічних операцій;
- асистувати хірургу під час нескладних операцій.

Приймання пологів:

У домашніх умовах та в разі непередбачених обставин за допомогою існуючих стандартних методик, медичного інструментарію, фармакологічних та підручних засобів уміти:

- приймати пологи.

Транспортування:

В умовах ЗОЗ, домашніх умовах, у разі непередбачених обставин за допомогою медичного обладнання та підручних засобів уміти:

- надавати потерпілому (хворому) відповідне положення;
- транспортувати потерпілого (хворого) різними способами;
- перекладати потерпілого (хворого) різними способами;
- транспортувати ампутовану частину тіла;
- транспортувати тіло померлої людини;
- застосовувати дихальну та контролюючу апаратуру на санітарному транспорті.